

Regeringskansliet, Socialdepartementet
s.remissvar@regeringen.se

Remissvar

Datum: 2021-07-08
Er referens: S2021-01972
Diariernr: SSM2021-2455
Dokumentnr: SSM2021-2455-2
Handläggare: Anja Almén
Telefon: 08-799 42 38

När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8)

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har granskat betänkandet och de föreslagna förändringarna i regleringen som kan beröra strålskyddsaspekter och därmed omfattas av regleringen inom strålskyddsområdet. SSM vill lyfta vikten av strålskyddsaspekterna i detta sammanhang eftersom röntgenundersökningar är en frekvent och allmänt utbredd diagnostisk metod inom tandvården.

SSM noterar att förslaget till ny bestämmelse 3 b § i tandvårdslagen (1985:125) som kräver att patienten ska informeras om väsentliga risker är huvudsakligen samstämmig med strålskyddsregleringen om informationsskyldighet gällande strålningsrisker.

SSM noterar att utredningen har uppmärksammat att strålskyddslagen omfattar bestämmelser om att endast nödvändig bestrålning av patienter får ske (Vol. 1, s 558) och att detta även gäller i samband med förslaget på en tandhälsoplan. Det framgår att patienten ska erhålla de undersökningar som behövs samtidigt som inga onödiga åtgärder ska utföras (Vol. 1, s. 611).

SSM har i sin tillsyn erfarit att det finns stor risk att röntgenundersökningar överutnyttjas och bestrålning av patienter görs utan medicinsk nytta. Andra faktorer, t.ex. försäkringstekniska skäl eller tandvårdens ersättningsmodeller styr nyttjande av röntgenundersökningar och detta kan vara avsteg från strålskyddslagstiftningen. SSM bedömer att de förändringar som föreslås kan komma att påverka ersättningssystemet på ett sådant sätt att det finns risk att röntgenundersökningar som inte motiveras av medicinska skäl kan öka. Denna strålskyddsaspekt bör bevakas i eventuella kommande ändringar i ersättningssystemet.

SSM noterar att tandvården inom försvarsmakten, som den beskrivs i utredningen (Vol. 1, kap. 4.6.4, s. 197), inte självklart uppfyller strålskyddslagens krav på berättigande av bestrålning. I utredningen beskrivs att personal som kommenderas till submarin tjänst eller flygtjänst ska genomgå en tand- och bettundersökning och därefter ska genomgå en årlig undersökning och att en fullständig röntgen ska utföras med visst intervall. Detta kan ge upphov till icke medicinskt motiverade röntgenundersökningar som inte är berättigade enligt strålskyddslagen. Detta bör uppmärksammas i en framtida regelöversyn på försvarsmaktens verksamhetsområde.

SSM har inga övriga synpunkter på betänkandet.

I detta ärende har generaldirektören Nina Cromnier beslutat. Myndighetsspecialisten Anja Almén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Michael Knochenhauer, enhetschefen Sofia Eriksson, enhetschefen Per Seltborg, verksjuristen Kim Elofsson, inspektören Anders Frank och inspektören Anna Rundqvist deltagit.

Detta yttrande expedieras utan underskrifter.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Nina Cromnier

Anja Almén

Kopia

anna.hedin@regeringskansliet.se.

miljodepartementet.registrator@regeringskansliet.se

annika.lofgren@regeringskansliet.se